

VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER HET CORONAVIRUS

Het coronavirus en de maatregelen van de Nederlandse overheid hebben grote impact op het leven van iedereen en leiden tot vragen, ook in relatie tot werk en de rol van arbodiensten en bedrijfsartsen. In deze set vragen en antwoorden gaan we in op vragen van werkgevers en werknemers.

Deze informatie is grotendeels gebaseerd op informatie van het RIVM. Op de [website van het RIVM](#) en van de [Rijksoverheid](#) is steeds de meest actuele en volledige informatie terug te vinden. In de [Arbo-Inf@ct](#) is meer specifieke informatie voor arboprofessionals opgenomen.

In Nederland gelden **tot en met minimaal 28 april 2020** de volgende maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus.

- Blijf zoveel mogelijk thuis: Ontvang zo min mogelijk bezoek (maximaal 3 bezoekers). Ga alleen naar buiten wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld voor boodschappen of een frisse neus.
- Houd minimaal 1,5 meter afstand tot elkaar.
- Ga niet op bezoek bij mensen van 70 jaar of ouder en mensen met een kwetsbare gezondheid.
- Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden.
- Bij milde verkoudheidsklachten zoals neusverkoudheid, keelpijn, lichte hoest: blijf thuis. Wanneer u 24 uur klachtenvrij bent, kunt u weer naar buiten. Bel met de huisarts wanneer de klachten verergeren.
- Mensen die werken in cruciale beroepen en vitale processen zijn hiervan uitgezonderd; zij blijven pas thuis als zij zelf klachten met koorts hebben
- Bij verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid: Iedereen blijft thuis, ook huisgenoten mogen niet naar buiten. Wanneer iedereen 24 uur geen klachten heeft, kunt u weer naar buiten. Bel met de huisarts wanneer de klachten verergeren (hoge koorts of moeilijk ademen).
- Alle evenementen met een vergunnings- en meldplicht, ook met minder dan 100 personen, zijn verboden tot 1 juni 2020. Andere samenkomsten zijn tot en met dinsdag 28 april 2020 verboden. Er zijn enkele [uitzonderingen](#) gemaakt voor onder andere bijeenkomsten die noodzakelijk zijn voor de continuering van de activiteiten binnen werkorganisaties, wettelijke verplichtingen, religieuze bijeenkomsten en uitvaarten. De 1,5 meter regel blijft te allen tijde van kracht.
- Alle scholen, kinderdagverblijven, cafés, restaurants, coffeeshops, culturele instellingen, sport- en fitnessclubs, sauna's, casino's etc. zijn gesloten.
- Er geldt een verbod voor het uitoefenen van contactberoepen (kappers, nagelstylisten, schoonheidsspecialisten, rij-instructeurs, sekswerkers e.d.).

Preventie

Wat kan ik doen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen?

- **Blijf zoveel mogelijk thuis.**
- **Houd 1,5 meter afstand van anderen**
- **Was uw handen regelmatig met zeep en water of gebruik desinfecterende handgel op basis van alcohol.**
- **Hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog. Schud geen handen.**

Wat kan ik als werkgever doen?

Als werkgever moet u zorgen voor een veilige werkplek.

- ➔ Faciliteer thuiswerken wanneer dat enigszins mogelijk is.
- ➔ Verspreid medewerkers over het pand en spreid de werktijden en pauzetijden zodanig dat de 1,5 meter maatregel in acht kan worden genomen.
- ➔ Communiceer bovengenoemde maatregelen naar uw medewerkers.
- ➔ Let er ook op dat mensen zich hieraan houden en elkaar daarop aanspreken.
- ➔ Heb aandacht voor medewerkers, ook wanneer ze op afstand werken.
- ➔ Zorg voor voldoende handzeep, desinfecterende gel en tissues op de werkplek.
- ➔ Maak contactoppervlakten zeer regelmatig schoon (denk aan deurklinken, lichtknoppen, trapeuningen, toiletten, toetsenborden en computermuizen).
- ➔ Zorg voor een goede ventilatie en onderhoud uw klimaatbeheersingssysteem.

Heeft het zin om een mondkapje te dragen ter bescherming tegen het virus?

In Nederland worden alleen mondkapjes geadviseerd voor medisch personeel. Mensen die werken met (mogelijk) besmette mensen gebruiken professionele mondkapjes. Deze mondkapjes helpen alleen, als je ze op de juiste manier gebruikt; ze moeten heel goed sluiten over neus en mond, en je moet ze regelmatig wisselen. De simpele (papieren) mondkapjes die veel mensen in bijvoorbeeld China gebruiken, beschermen de drager niet tegen het virus. Verkeerd gebruik van de mondkapjes geeft schijnzekerheid.

Het virus en werk

Wat is de rol van de bedrijfsarts?

De diagnosestelling van het coronavirus behoort tot de rol van de huisarts, in samenspraak met de GGD. De eerste stap is telefonisch contact opnemen met de huisarts.

Binnen werkorganisaties heeft de bedrijfsarts vooral een adviserende rol. Hij kan adviseren over (bedrijfsspecifieke) preventieve maatregelen om besmetting te voorkomen en passende maatregelen mocht een van de werknemers besmet raken. Een en ander vanzelfsprekend in afstemming met de landelijke richtlijnen hieromtrent vanuit de overheid.

Bedrijfsartsen hebben wel een rol bij de aanmelding en triage voor het testen van zorgprofessionals buiten de ziekenhuizen waarvoor vanaf 6 april 2020 in het hele land via de GGD testmogelijkheden beschikbaar worden gesteld.

Moeten werknemers ook op de werkplek 1,5 meter afstand houden?

Jazeker. De afstand van 1,5 meter is bedoeld om de werknemer en anderen te beschermen tegen besmetting met het coronavirus. Als werkgever bent u verantwoordelijk voor de veiligheid van de werkplek. Wijs uw medewerkers erop om afstand te houden. Als dit door de specifieke werkomstandigheden niet mogelijk is, kijk dan welke beschermende maatregelen er kunnen en moeten worden genomen. U kunt hier advies over vragen aan uw arbodienst.

Moeten al mijn medewerkers thuiswerken?

Het advies is om medewerkers zo veel als mogelijk thuis te laten werken om zo hun sociale contacten te beperken. Mensen met lichte verkoudheidsklachten moeten sowieso thuisblijven. Daarnaast is de oproep aan werkgevers om de werktijden van uw werknemers zo veel mogelijk te spreiden.

Wat zijn aandachtspunten bij thuiswerken?

Faciliteer het thuiswerken zo goed mogelijk door technische voorzieningen als laptops, pc's en digitale communicatietools beschikbaar te stellen. Denk daarnaast ook aan aansturing en afstemming, ergonomische adviezen en tips voor het behoud van fysieke en mentale vitaliteit. Uw arbodienst kan u hierover informeren en adviseren.

Is het een werkgever toegestaan om de lichaamstemperatuur te (laten) meten van zijn medewerkers?

De lichaamstemperatuur geeft geen zekerheid over het al dan niet besmet zijn met het coronavirus. Deskundigen in Nederland zijn het er om die reden over eens dat dit

geen zinvolle maatregel is. Het kan zijn dat de arbodienst om die reden terughoudend is om mee te werken aan lichaamstemperatuurmetingen c.q. daar niet aan meewerkt. Voor het meten van de lichaamstemperatuur van werknemers worden strikte voorwaarden gehanteerd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Het is belangrijk om u hier goed over te informeren.

Het opnemen van lichaamstemperatuur kan door de werknemer zelf plaatsvinden of onder toezicht van een bedrijfsarts of onder toezicht van de bedrijfsarts werkende arboverpleegkundige. De werknemer die bij zichzelf de lichaamstemperatuur opneemt, is niet verplicht de uitslag van die lichaamstemperatuurmeting aan zijn werkgever mee te delen. De bedrijfsarts of arboverpleegkundige is wettelijk niet bevoegd de uitslag van de lichaamstemperatuurmeting aan de werkgever mee te delen.

Kan ik mijn werknemers de toegang tot de werklocatie weigeren?

Als werkgever bent u verantwoordelijk voor het bieden van een gezonde en veilige werkomgeving. Het weigeren van de toegang tot de werkplek kan daarbij horen.

Wat te doen wanneer één van uw medewerkers vermoedt dat hij met het coronavirus is besmet?

- Stuur hem direct naar huis.
- Laat hem telefonisch contact zoeken met de huisarts.
- Als door werknemers de kans bestaat op besmetting op de werkplek, dan treedt een protocol van de GGD in werking. Dat protocol bepaalt welke maatregelen worden genomen.
- Wij adviseren om uw arbodienst te informeren.
- Mensen die minimaal 24 uur klachtenvrij, kunnen in principe weer aan het werk.

Een huisgenoot van een werknemer vermoedt dat hij met het coronavirus is besmet. Mag de werknemer nog werken?

De werknemer mag thuiswerken. Hij mag niet naar het werk komen, tenzij de organisatie/bedrijf tot de cruciale beroepen behoort. Als thuiswerken niet kan, kijk dan in overleg hoe u dit kunt oplossen.

Moeten mensen die terugkeren uit het buitenland tijdelijk van hun werk worden geweerd?

Als zij geen gezondheidsklachten hebben, kunnen zij weer aan het werk. Om preventieve redenen kunt u overwegen om iemand de eerste twee weken na terugkeer thuis te laten werken. Voor iedereen in Nederland geldt: werk zoveel mogelijk thuis.

In welke gevallen moet het loon worden doorbetaald als medewerkers in verband met het virus niet op het werk kunnen of willen verschijnen?

Als de medewerker ziek is, of het nu hier is of in het buitenland, gelden de normale regels bij ziekte. De werknemer moet zich ziekmelden en zich aan de procedures houden die bij zijn werkgever gelden. De werkgever zal in principe gehouden zijn het loon tot een bepaald percentage door te betalen. Dat de ziekte het gevolg is van het coronavirus maakt dit niet anders.

Medewerkers die vanwege verblijf in het buitenland niet in staat zijn weer naar het werk te komen vanwege verplichte quarantaine, reisbeperkingen of andere blokkades vanwege corona, moet u waarschijnlijk wel doorbetalen. Het hangt echter van de specifieke omstandigheden en het lokale arbeidsrecht per land af welke regels precies gelden.

Hoe houd ik mijn organisatie draaiende?

Het is belangrijk te voorkomen dat essentiële werkzaamheden stil komen te liggen als gevolg van de coronacrisis. Stel daarom een noodplan op. Breng in kaart wat de vitale onderdelen van uw bedrijf zijn, welk werk echt door moet gaan en welke mensen hierbij betrokken zijn. Zorg daarbij voor voldoende vervanging. Kijk ook naar werkzaamheden die naar voren geschoven kunnen worden.

Feiten over het virus

Wat zijn de symptomen van het coronavirus?

De belangrijkste symptomen zijn koorts (boven de 38 graden) en luchtwegklachten zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, hoesten, kortademigheid en longontsteking.

Hoe besmettelijk is het virus?

De ziekte is van mens op mens overdraagbaar. Door hoesten en niezen komt het virus uit neus, keel of longen naar buiten. Via kleine druppeltjes komt het virus in de lucht. Deze druppeltjes blijven niet in de lucht zweven maar dalen snel neer. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat één ziek persoon gemiddeld twee andere personen kan besmetten. Hoe zeker iemand is, hoe meer hij het virus verspreidt.

Kan het nieuwe coronavirus zich via geld en pakketpost verspreiden?

De kans is klein dat besmetting plaats vindt via spullen of oppervlakken, zoals post, pakketjes of een bos bloemen. De kans wordt nog kleiner wanneer u regelmatig de handen wast en voorkomt dat u na het aanraken met de handen in het gezicht komt.